Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003299

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-08-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №453-34 від 16.09.20025 р

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зубар Петро Максимович
2. Petro M. Zubar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 061

Назва наукової спеціальності: Журналістика

Галузь / галузі знань: журналістика

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Журналістика

Дата захисту: 26-08-2025

Спеціальність за освітою: Журналістика

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9476

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 19.41.91, 19.01.29

Тема дисертації:

1. Феномен соціально-комунікаційного явища «вірусний контент» у період світової пандемії (на матеріалах української блогосфери 2020–2023 рр.).

2. “Viral content” as a social and communicative phenomenon during the 2020–2023 global pandemic (on Ukrainian blogosphere data)

Реферат/анотація:

1. Пандемія COVID-19 стала безпрецедентним глобальним викликом, спричинивши не лише медичну, а й соціально-комунікаційну кризу. Дисертаційне дослідження присвячене феномену соціально-комунікаційного явища поширення вірусного контенту під час глобальної епідемії. У роботі розглянуто теоретичні засади концепції «вірусів розуму», яка розглядає поширення одиниць культурної інформації за метафоричною аналогією до біологічних вірусів. Така система поглядів дозволяє краще зрозуміти механізми «зараження» свідомості людей певними ідеями та переконаннями через комунікаційні канали. Концепція «вірусів розуму» лежить в основі низки похідних термінів: мем, медіавірус, вірусний контент, вірусний дискурс та інших. У дисертації продемонстрована еволюція відповідної терміносистеми, поглядів на

чинники, що сприяють віральності контенту та його трансформаціям у процесі поширення. Дослідження сфокусоване передусім на проявах поширення деструктивного вірусного контенту під час пандемії як прояву інфодемії — безпрецедентного за масштабами поширення недостовірної інформації про хворобу, що супроводжує глобальні епідемії, зокрема коронавірусну. Вказано, як страх та невизначеність, характерні для періоду пандемії, сприяли швидкому розповсюдженню чуток, теорій змови та маніпулятивних наративів.

2. The COVID-19 pandemic has posed an unparalleled global challenge, resulting in both a medical and a social-communicative crisis. This dissertation is focused on the social and communicative aspects of viral content dissemination during the pandemic. It explores the theory behind "memes", which describes how cultural information spreads in a way similar to biological viruses. This perspective enhances our understanding of how certain ideas and beliefs "contagiously" influence people's consciousness through communication channels. The concept of "viruses of the mind" encompasses terms like meme, media virus, viral content, and viral discourse. This dissertation traces the evolution of these terms and examines the factors affecting content virality and its transformation during rapid dissemination. This study primarily investigates the spread of harmful viral content during the pandemic. It focuses on the phenomenon of the infodemic, which refers to the rapid increase in false information about the disease during global epidemics, particularly COVID-19. The research shows how fear and uncertainty during the pandemic fueled the rapid propagation of rumors, conspiracy theories, and manipulative narratives.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Зубар, П. (2022). Стилістично знижені мовні новотвори в комунікації противників вакцинації та коронаскептиків в українському YouTube. Communications and Communicative Technologies, (22), 87–92.
- 2. Зубар, П. (2023). Частина однієї змови: Засоби пов'язування російсько-української війни та COVID-19 в коронаскептичному дискурсі в Україні. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика, 34(73), 359–366.
- 3. Зубар, П. (2024). Місце та структура конспірології в дискурсі коронаскептиків в Україні. Наукові записки Інституту журналістики, 84(1), 118–134.
- 4. Шевченко, В., & Зубар, П. (2024). Блогосфера України: контент-аналіз антивакцинної кампанії під час пандемії COVID-19. Образ, 2(45), 48–59.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Вікторія Едуардівна

2. Viktoriia E. Shevchenko

Кваліфікація: д. соц. ком., професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бутиріна Марія Валеріївна

2. Mariia V. Butyrina

Кваліфікація: д. соц. ком., професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мудра Ірина Миколаївна

2. Iryna M. Mudra

Кваліфікація: к. соц.ком., доц., 27.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Захарченко Артем Петрович
2. Artem P. Zakharchenko

Кваліфікація: д. соц. ком., доц., 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гоян Віта Володимирівна
2. Vita V. Hoian

Кваліфікація: д. соц. ком., професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Сидоренко Наталія Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Сидоренко Наталія Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Воронцова Оксана Анатоліївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

